

משכן אהוד

THE HOUSE AND SYNAGOGUE
בית המדרש
בית המדרש
בית המדרש
בית המדרש

מאת הרב עמיחי כנרתי

שאלות לפרשת ויקהל - פקודי

רוח השבת: אחדות ישראל

הפרשה מתחילה "ויקהל משה", כולם ביחד.

"לא תבערו אש" - בזוהר הוסבר על אש המחלוקת ואש הכעס, שאסור להבעירם בשבת! מדוע דוקא בשבת נצרך ציווי על זה?

הסביר יפה הכלי יקר: "שלא יציתו אש המחלוקת ביום השבת, שנרפים המה ממלאכה ויש לחוש ביותר אז לאש המחלוקת מתלקחת בתוך הדברים בטלים". דוקא כשאין עבודה פתאם יש הרבה זמן ויש חשש לכעס ומחלוקת ח"ו!

ענין האחדות בשבת התבאר יפה אצל מרן הראי"ה זצ"ל (בספרו מאמרי הראי"ה):
"כמעט כל פרטי דרכי החיים כולם שווים הם בכל האומה הישראלית באין הבדל בין איש לרעהו, ביום הקדוש והנערץ הזה. בהיתר המלאכה אמנם מתבטל חוק השיווי של הפעולות, אולם באיסור המלאכות כולם, **הננו משקיפים על כל העם כעל איש אחד גדול, כחברים ורעים המתעלסים באהבים במסיבה אחת** שכל אחד משתדל להשוות כל הליכותיו להליכות רעהו כדי שימצא ממנו קורת רוח. ובאמת הבט נא אל הפעולות שכל עדת ישראל כולה תפעל ביום השבת: התפילה, הקידוש, הסעודות, מה רב כח השיווי הנפלא הזה להרשים אהבת משפחה בקרב העם הגדול הזה. **כמה אהבה לאומית ורוממות הרוח יש בשמירת שבת כהלכתו!**"

הנשים שהביאו את המראות שלהן למשכן עבור עשיית הכיור

"ויעש את הכיור נחושת ואת כנו נחושת, במראות הצובאות אשר צבאו פתח אוהל מועד" (לח, ח). מיהן נשים אלו ומיהן מראות אלו?

רש"י כאן האריך בדברים נפלאים, שהכוונה למראות העשויות ליופי, ותחילה משה מאס בהן ("עשויות ליצר הרע!"), והקב"ה אמר לו לקבלן לפי שנעשו לשם שמים, כדי לקיים את עם ישראל, עיינו שם.
לעומת זאת לפי האבן עזרא והספורנו, מדובר בנשים צדיקות שרצו לבא לבית המקדש עבור עבודת השם, ולכן ייתרו על המראות "כי אין להן צורך להתייפות".

לפי רש"י המראות שימשו למטרה נעלה, ולפי האבן עזרא דוקא הויתור על המראות הוא הקדושה.

פסוק אחרון של ספר שמות, ספר הגאולה: "כי ענן ה' על המשכן יומם, ואש תהיה לילה בו, לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם".

א. האם במסע הענן נמצא על המשכן? הרי כתוב בפסוקים לפני כן שכשנוסעים הענן עולה ולא על המשכן! מכח זה מבאר רש"י שגם החניה חלק מתוך המסע. מסע ארוך, תמיד "מתקדמים", וההפסקה היא רק על מנת להתקדם, ולכן החניה נחשבת חלק מהמהלך של המסע [כך מבאר השפתי חכמים].

ב. כל בית ישראל!! כסיומם כל התורה, "לעיני כל ישראל". מעלת כלל ישראל.

ג. בכל מסעיהם - כולל המסעות הלא נחמדים, אחרי החטאים [הגאון הנצי"ב העמק דבר]. אהבה שלא תלויה בדבר!

חזק חזק ונתחזק!! שבת שלום!!